

22.02.2018

Mikä on ataksia?

Ataksia (Spongy degeneration with cerebellar ataxia, SDCA) on pikkuaivojen etenevä rappeumasairaus, joka johtaa ennenaikaiseen kuolemaan. Ataksiaa tavataan useissa eri koiraroduissa. Sairautta esiintyy myös belgianpaimenkoira malinoisilla, jolla on tavattu nopeasti etenevää pentuiän sairautta, SDCA1 ja SDCA2 - tyyppin ataksiaa. Pentu oireilee selvästi jo ennen luovutusikää, mutta voi joissain tapauksissa elää kuukausiakin.

Miten ataksia ilmenee?

Ataksia ilmenee yleensä liikkumisen ja tasapainon säilyttämisen vaikeutena; ataksiasairaalla koiralla esiintyy kömpelyyttä, törmäilyä, kaatuilua ja ns. aikomustärinää, joka ilmenee koiran keskittyessä esimerkiksi syömiseen.

Ataksian periytyvyys

Ataksian epäillään periytyvän vanhemmilta resessiivisesti eli pennun tulee sairastuakseen periä geenivirhe sekä emältään että isältään. Testaamalla jalostukseen käytettävät koirat voidaan estää sairaiden pentujen syntyminen.

Ataksian yleisyys

Saksassa on todettu muutama tapaus, jossa pentueeseen on syntynyt ataksiasairaita pentuja josta syystä Saksan kaksi kennelliittoa vaativat jalostuskoirien testaamista ataksiageenin suhteen. Suomessa on toistaiseksi tutkittu vain muutamia koiria, mutta kantajia on jo löytynyt. Muutamissa maissa ylläpidetään listoja testatuista koirista.

Geenitestaukset

Suomen Belgianpaimenkoirayhdistyksen jalostustoimikunta on aloittanut keräämään tietoja testatuista koirista. Testitulokset voi ilmoittaa rotuyhdistyksen kotisivuilta löytyvällä terveystietolomakkeella ja ne ovat julkisia. Yhteistyöneuvottelut pohjoismaisten rotuyhdistysten, Suomen Kennelliiton, testaavien laboratoriodien sekä koirangeenit.fi -tutkimusryhmän kanssa on aloitettu.

Suosituks

SBPKY ry:n Jalostustoimikunta suosittelee jalostukseen käytettävien, malinoisia sukutaulussaan omaavien koirien testaamista. Yhteistyötahoneuvottelujen valmistumista odotellessa voi koiransa testauttaa esimerkiksi laboklin.fi -sivuilta löytyvän ohjeiden ja tutkimuslähetteen avulla. Testin kustannukset näytteenottoineen ovat n. 80-100€. Tulokset voi ilmoittaa rotuyhdistyksen kotisivuilta löytyvällä terveystietolomakkeella.

Lähde: <https://www.koirangeenit.fi/projektit/tutkimusprojektit/neurologiset-sairaudet/pikkuaivojen-rappeuma-ataksia/>